

Horsens Kommune

Fælleskommunal
mål- og indholdsbeskrivelse
for SFO

Indhold

Forord.....	2
Lovgivningen på området.....	3
Et sammenhængende skole- og fritidstilbud	4
Folkeskolens formålsparagraf	6
Horsens Kommunes sammenhængende børne- og ungepolitik.....	7
Horsens Kommunes fælleskommunale målsætninger for SFO	8
Overordnet ramme for de pædagogiske aktiviteter.....	8
Elementer i mål- og indholdsbeskrivelsen	9
2 Balancen mellem voksenstyrede aktiviteter og børnenes selvvalgte aktiviteter .	11
3 Børn med særlige behov	12
4 Professionelle læringsfællesskaber	14
5 Samarbejde med forældre	15
6 Indskoling	15
Generelle oplysninger om skolefritidsordninger i Horsens Kommune.....	18

Forord

Formålet med en mål- og indholdsbeskrivelse for skolefritidsordninger (SFO) er at give borgerne mulighed for at få indblik i den enkelte kommunes prioriteringer og serviceniveau i forhold til SFO. Horsens Kommunes fælleskommunale mål- og indholdsbeskrivelse er udarbejdet i overensstemmelse med de, for kommunen, fastsatte mål og strategier på skole- og dagtilbudsområdet for at sikre et fælles fokus og en sammenhængende indsats i skole- og fritidstilbuddet.

Lovgivningen på området

Jf. folkeskolelovens §40 har det siden 2009 været et krav at der for kommunens skolefritidsordninger lokalt udarbejdes en mål- og indholdsbeskrivelse.

§ 40 Stk. 4. Kommunalbestyrelsen fastsætter og offentliggør en mål- og indholdsbeskrivelse for skolefritidsordningerne, jf. § 3, stk. 7, efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelserne ved de berørte skoler. Undervisningsministeren fastsætter regler om krav til indholdet af mål- og indholdsbeskrivelserne.

Den fælles kommunale mål- og indholdsbeskrivelse danner grundlag for hver skoles lokale mål- og indholdsbeskrivelse og definerer, hvad der som minimum skal indgå. Den enkelte skoleleder har ansvaret for, at der lokalt bliver udarbejdet en mål- og indholdsbeskrivelse for SFO.

Folkeskoleloven § 40, stk 4

Mål- og indholdsbeskrivelser skal jf. folkeskoleloven som minimum beskrive:

- *Klassetrin samt eventuelt alderstrin for børn der endnu ikke har påbegyndt skolegangen skolefritidsordningen omfatter.*
- *Hvordan skolefritidsordningen skal medvirke til udmøntningen af den sammenhængende børnepolitik, jf. servicelovens § 19, stk. 2.*
- *Mål for samspillet mellem SFO'ens pædagogiske aktiviteter, skolens undervisning og skole-hjem samarbejdet.*
- *Den overordnede ramme for de pædagogiske aktiviteter og det samarbejde der foregår med forældrene i SFOen. Som minimum:*
 - *Hvordan SFO'en tilbyder lektiestøtte – herunder samspillet med samme i undervisningstiden.*
 - *Hvordan SFO'en gør en målrettet indsats ift. støtte eller udfordringer til børn med særlige behov, forudsætninger mv.*
 - *Hvordan SFO'en inddrager krop, bevægelse og sundhed i hverdagen og i hvilket omfang det sker i samarbejde med idrætsforeninger mv.*
- *Overvejelser om balancen mellem voksenorganiserede og børnenes selvvalgte aktiviteter (sikring af børnenes medindflydelse).*
- *Hvordan sammenhængen mellem overgang fra dagtilbud og SFO sikres – herunder i forhold til videregivelse af oplysninger.*
- *I forhold til førskolebørn i SFO'en: det skal beskrives, hvordan arbejdet med dagtilbuddets pædagogiske læreplan videreføres ind til skoleårets start.*
- *I forhold til førskolebørn: på hvilken måde SFO'en varetager de yngre børns særlige behov og bidrager til en god skolestart for disse børn.*
- *Tidspunktet for, hvornår beskrivelsen senest skal revideres.*

Et sammenhængende skole- og fritidstilbud

Den fælleskommunale mål- og indholdsbeskrivelse for SFO tager udgangspunkt i eksisterende politikker på børne- og ungeområdet i Horsens Kommune. "Det handler om børnene!" er et fælles perspektiv på den opgave, som alle på dagtilbuds- og skoleområdet har del i i Horsens Kommune, hvor fokus er, at alle børn får et godt fundament gennem en tidlig og helhedsorienteret indsats.

Skolefritidsordningerne i Horsens Kommune skal ses som en del af et sammenhængende skole- og fritidstilbud. Den fælleskommunale mål- og indholdsbeskrivelse for SFO skaber rammen for den lokale mål- og indholdsbeskrivelse af SFO og skal samtidig bidrage til at sikre, at alle skoler opfylder de nationalpolitiske og lokalpolitiske mål på området.

Fælles integreret praksis er et udtryk, en metode og en tilgang, der skal understøtte, at de professionelle på skoleområdet i Horsens Kommune i praksis tager udgangspunkt i børnene. Med fælles integreret praksis skal skolelederen sikre, at de professionelle, der arbejder i skole og SFO kender og respekterer hinandens fagligheder, koordinerer indsatserne og samarbejder om at skabe helhed og sammenhæng for det enkelte barn.

Folkeskolens formålsparagraf

Skolefritidsordningerne er en del af skolernes virksomhed, og er dermed omfattet af folkeskolelovens formålsparagraf. Folkeskolens formålsparagraf beskriver visionen for folkeskolen og udstikker mål og idealer, som skal være ledende for skolens dagligdag.

§ 1. Folkeskolen skal i samarbejde med forældrene give eleverne kundskaber og færdigheder, der: forbereder dem til videre uddannelse og giver dem lyst til at lære mere, gør dem fortrolige med dansk kultur og historie, giver dem forståelse for andre lande og kulturer, bidrager til deres forståelse for menneskets samspil med naturen og fremmer den enkelte elevs alsidige udvikling.

Stk. 2. Folkeskolen skal udvikle arbejdsmetoder og skabe rammer for oplevelse, fordybelse og virkelyst, så eleverne udvikler erkendelse og fantasi og får tillid til egne muligheder og baggrund for at tage stilling og handle.

Stk. 3. Folkeskolen skal forberede eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Skolens virke skal derfor være præget af åndsfrihed, ligeværd og demokrati.

I Horsens Kommune indgår SFO'en i det eksisterende styringsapparat på dagtilbuds- og skoleområdet, som består af kvalitetsrapporterne og kvalitetsaftalerne. Hvert andet år opstilles der i kvalitetsaftalerne mål for kvalitetsudviklingen på skolerne for den kommende to årige periode, herunder også SFO-området.

Horsens Kommunes sammenhængende børne- og ungepolitik

Den sammenhængende Børne- og ungepolitik skal sikre sammenhæng, overblik og fælles retning for, hvordan der i Horsens Kommune samarbejdes om børn og unge. Især er det vigtigt, at der er sammenhæng mellem det der gøres for alle børn og unge, og det, der gøres for børn og unge, der har behov for særlig støtte.

I Horsens Kommune er ambitionen og visionen den samme for alle børn og unge.

Alle børn skal have en god start i livet, og alle børn og unge skal have en uddannelse og et godt og meningsfyldt liv.

Den fælles vision er en vision for alle, der arbejder med børn og unge i Horsens Kommune. Alle lokalt besluttede politikker, der handler om børn og unge, indgår i den sammenhængende børne- og ungepolitik. For at lykkes med den fælles vision skal medarbejdere i Horsens Kommune:

- Have forventninger til alle børn og unge
- Se alle forældre som en ressource for deres børn
- Understøtte børn og unges fællesskaber og netværk
- Styrke den almene indsats
- Skabe helhed og sammenhæng i indsatserne

Horsens Kommunes fælleskommunale målsætninger for SFO

Overordnet ramme for de pædagogiske aktiviteter

I Horsens Kommune er der fokus på det enkelte barn i en tidlig og helhedsorienteret indsats. I skolen og skolefritidsordningen skal der være fokus på, at indsatser virker og at indsatserne koordineres, således at der skabes helhed og sammenhæng for det enkelte barn.

Alle børn og unge skal mødes med forventninger, og alle børn og unge skal udfordres, så de får udnyttet deres potentiale til fulde.

Den pædagogiske tilgang for hele dagtilbuds- og skoleområdet i Horsens Kommune har udgangspunkt i de tre målområder: læring, trivsel og personlig mestring. Skolefritidsordningen skal understøtte opfyldelsen af målområderne på baggrund af en fritidspædagogisk tilgang. For eksempel har skolefritidsordningen god mulighed for at arbejde med børnenes personlige mestring gennem arbejde med børnenes motivation og deltagelse i fællesskaber. Centralt er, at læringsperspektivet og den læring, som barnet forventes at opnå, skal være tydelig i planlægningen af aktiviteten.

Det er et lovgivningsmæssigt krav, at der tages beslutning om, hvordan den lokale skolefritidsordning kan tilbyde lektiestøtte. Den lokale mål- og indholdsbeskrivelse skal indeholde de overordnede retningslinjer og niveauet for lektiestøtte.

Elementer i mål- og indholdsbeskrivelsen

1 Krop og bevægelse

Skolefritidsordningen skal bidrage til, at børnene udvikler forudsætninger for, at de i fællesskab med andre og hver for sig kan tage kritisk stilling og handle for at fremme egen og andres sundhed. Krop og sundhed skal derfor tænkes ind i de pædagogiske aktiviteter med et læringsmål for øje.

Skolefritidsordningen bør give børnene mulighed for let adgang til en række forskellige idrætsfaciliteter og bevægelsesvenlige miljøer. Fokus skal ligge på hele det fysiske og motoriske område med mange forskellige og alsidige bevægelsesaktiviteter, hvor det primære mål er at understøtte udviklingen af glæden ved- og lysten til at bevæge sig.

Horsens Kommune har tradition for at samarbejde med øvrige samarbejdspartnere i kommunen og arbejdet med børns sundhed kan blandt andet ske i samarbejde med idrætsforeninger. Samarbejdet med idrætsforeninger kan desuden bidrage til at bygge bro til idrætslivet uden for SFO-tiden.

Lokalt

I Sfo'en skal børnene opleve alsidige bevægelsesmæssige aktiviteter, således at de oplever lyst og glæde ved at bevæge sig.

Børnenes motoriske udvikling spiller en stor rolle for barnets selvværd, selvtillid og evne til at udfolde sig fysisk. Krop og bevægelse er ikke kun fysiologisk bestemt men ligeledes en psykologisk proces, hvor barnet sanser og leger sig adgang til verden. Her øver barnet sig i regelsæt, prøver grænser af, mærker egen krop og indgår i enten sociale samspil med andre eller arbejder med en individuel aktivitet som f. eks afslapning, yoga eller mindfulness. Disse aktiviteter har til hensigt at styrke den indre ro og dermed øge barnets evne til at mærke egen kropsbevidsthed og åndedræt.

Det forventes, at personalet i SFO'en har et godt kendskab til børnene, så de derved er i stand til at finde frem til forholdet mellem forudsætning (hvad kan barnet på egen hånd) og potentialer (hvad kan barnet under vejledning af og med støtte fra en voksen).

Bevægelse baner veje for at udforske, afprøve, nyde og forstå det fysiske, det kulturelle miljø og naturen. Positive oplevelser med bevægelser, sund mad, grin og afslapning er en naturlig del af dagligdagen i SFO'en, som har betydning for børnenes indlæring og koncentrationsevne.

- SFO'ens aktivitetsplan sammensættes, så den rummer forskellige muligheder for bevægelse og dermed rummer forskellige børns behov. Det kan f. eks være udeliv, forskellige lege på legepladsen, pokemón jagt, just dance, løbehjul, rulleskøjter, tur til skov og strand, svømmehallen, yoga, mindfulness og meget mere.
- Vi er opmærksomme på det enkelte barnets nærmeste udviklingszone og arbejder målrettet hen imod, at børnene opnår en kropslig succes gennem en given aktivitet. Dette sikres gennem støttende og guidende voksne, samt observationer og PLF møder omkring vores SFO børn.

SFO'en har et godt samarbejde med Horsens badmintonklub og Børnebasket Horsens. Der tilbydes badminton og basket en gang om ugen. Der laves løbende aftaler om mål og indhold i løbet af året. Det overordnede mål er dog at styrke og fastholde et samarbejde i lokalområdet og præsentere forskellige fritidsaktiviteter for børnene.

2 Balancen mellem voksenstyrede aktiviteter og børnenes selvvalgte aktiviteter

Alle børn og unge i Horsens kommune skal opleve sig selv som betydningsfulde og aktive deltagere i sociale fællesskaber og læringsfællesskaber. Der skal være fokus på at styrke fællesskaber og netværk børn imellem og mellem børn og voksne til gavn for alle børn.

Alle børn i Horsens Kommune skal inddrages og være med til at bestemme på en måde, der giver mening i forhold til deres alder og udviklingstrin. Inddragelse handler i høj grad om at lytte til barnet, og ofte har inddragelsen i sig selv en værdi for det enkelte barn.

Planlægningen af børnenes tid i skolefritidsordningen skal ske i en vekselvirkning mellem voksenstyrede og selvvalgte aktiviteter. Selvvalgte aktiviteter skal bl.a. sikre børnenes medindflydelse i - og en oplevelse af integritet i eget liv.

Lokalt

Trivsel og deltagelse er en grundlæggende værdi og et middel til læring og udvikling i børns hverdagsliv. Derfor er det vigtigt, at alle børn på Højvangskolen oplever at høre til i positive sociale og kulturelle fællesskaber, der er præget af en oplevelse af at deltage, bidrage og påvirke de store som små fællesskaber som de er en del af.

SFO'en skal tilbyde et varieret og fleksibelt tilbud, som sikrer, at børnenes valg er alsidige. SFO'en skal skabe en bred vifte af aktiviteter med afsæt i, hvad der interesserer og optager det enkelte barn. Disse aktiviteter kan omhandle fysisk udfoldelse, udeliv, kreative aktiviteter m.m.

SFO'ens hverdags-praksis er kendetegnet ved balancen mellem voksenorganiserede aktiviteter og børnenes selvvalgte aktiviteter. Dette gøres ved dagligt at præsentere børnene for de mulige aktiviteter, som tager udgangspunkt i aktivitetsplanen og børnenes egne spontane inputs. Herved har børnene indflydelse og medbestemmelse på indholdet i SFO'en inden for en voksenstyret ramme samt mulighed for at vælge den frie leg.

- En gang om måneden afholdes der børnemøder. Her har børnene mulighed for at komme med inputs til aktivitetsplanen. På denne måde sikres børnenes medbestemmelse og delagtiggørelse i aktiviteten.
- Der udarbejdes en aktivitetsplan, der sendes ud på Aula. Forældrene har på denne måde mulighed for at tale og forberede børnene på ugens aktivitet.
- Børnene bliver samlet hver dag kl. 14.00, hvor de bliver præsenteret for dagens aktiviteter. Børnene har i dette rum mulighed for at vælge mellem voksenstyret aktiviteter eller selvvalgt leg.

3 Børn med særlige behov

Uanset om et barn har særlige udfordringer eller er i en udsat position, er det først og fremmest et barn, og Horsens Kommunes ambitioner gælder alle børn. Den primære forebyggelse foregår i inkluderende miljøer, som en integreret del af målsætningen om at sikre alle børn og unge den bedst mulige læring, trivsel og personlige mestring. Der er dog også børn med særlige behov og forudsætninger, som har behov for støtte i større eller mindre grad.

Lokalt

Højvangskolens SFO har fokus på at skabe inkluderende miljøer, hvor børn med særlig behov oplever støtte i større eller mindre grad. Dette sker via individuel hensyntagen, der ikke udstiller barnet. Følgende skal ses i relation til at skabe konstruktive relationer til andre børn og voksne. Børnene kommer i SFO med forskellige forudsætninger, interesser og kompetencer. Her støtter personalet børnenes mange forskellige måder at være på ved at fremme deres muligheder for deltagelse og bidrag til fællesskabet. Personalet kan også aktivt skabe muligheder for, at børnene kan indgå i nye fællesskaber med hinanden, hvor netop deres forskellige styrker og kompetencer bliver tydelige. Samtidig sikre vi en homogen indsats og rød tråd i dagligdagen ved at være til stede gennem hele barnets skoledag og SFO tilbud.

- I SFO'en skal børnene have mulighed for et bredt udvalg af pædagogiske aktiviteter, der tilgodeser børnenes almene kompetencer og nærmeste udviklingszone.
- SFO'en er bygget op omkring forudsigelighed, struktur og genkendelighed ved dagligt brug af piktogrammer/billeder og en aktivitetstavle.
- Aktivitetsplanen lægges på Aula og har tilknyttet et billede til hver aktivitet. På den måde har forældre mulighed for at forberede deres børn på ugens aktivitet hjemmefra.

Ved skolestart har vi et særligt fokus på at få et indgående kendskab til det enkelte barn. Der afholdes netværksmøder i løbet af året samt overleveringsmøde inden skolestart. Om nødvendigt udarbejdes der handleplaner i samarbejde med den afgivende institution for at sikre kontinuitet og sammenhæng i den pædagogiske indsats omkring barnet med særlige behov og SFO'en.

Det er afgørende at barnet oplever tryghed og sammenhæng i sin skolegang. Det pædagogiske personale og forældre har sammen ansvaret for at sikre et anerkende og nuanceret syn på barnet, der giver relevante samarbejdspartnere en helhedsforståelse af barnet.

På Højvangskolen er der løbende tæt dialog med forældrene via Aula, telefonsamtaler, Min Uddannelse og skole/hjem samtaler.

Skolens koordinator/afdelingsleder sikrer en koordineret indsats mellem SFO, skole og forældre. Der holdes løbende netværksmøder med relevante samarbejdspersoner, forældre, koordinator, psykolog m.fl. for at sikre en fælles forståelse og en målrettet indsats for barnet med særlige behov.

Sammenhæng og samarbejde

4 Professionelle læringsfællesskaber

For at sikre en høj faglig kvalitet i SFO-tilbuddene skal der være fokus på det professionelle arbejde omkring læringsaktiviteterne. Med professionelle læringsfællesskaber understøttes indsatsen omkring børns læring, trivsel og personlige mestring med en professionel og systematiseret tilgang. Via undersøgelse, analyse og refleksion i fællesskabet lærer og opbygger det faglige personale kompetencer og skaber ny praksis til gavn for børns udvikling.

Lokalt

Professionelle læringsfællesskaber er fagprofessionelle på alle niveauer i skolesystemet, der samarbejder om at øge børnenes læring, trivsel og personlig mestring.

I et professionelt læringsfællesskab har man et primært fokus på alle børns læringsprogression. Vi arbejder med udvikling af egen og andres praksis på et data-drevet og forskningsinformeret grundlag, og har en undersøgende tilgang til praksis og nye handlemuligheder

I et professionelt læringsfællesskab undersøger man sammen effekten af ens egen praksis i relation til børnenes læring og udvikling - netop med henblik på at øge effekten af barnets læring. På baggrund af data analyserer, reflekterer og planlægger man i fællesskab læreprocesser, der tilgodeser alle elever.

I de professionelle læringsfællesskaber arbejder man systematisk i Læringscirkelns faser, hvor data analyseres og bliver omdrejningspunkt for forbedringer og justeringer, så der skabes nye handlemuligheder, der kan øge elevernes læring. De fagprofessionelle identificerer styrker, svagheder og behov hos eleverne og beslutter hvilke indsatser, der skal iværksættes for at øge lærings- og trivselsprogressionen.

På Højvangskolen afholdes pædagogmøde én gang om ugen samt et PLF møde én gang om måneden. Her tages udgangspunkt i udarbejdelse af relevant data. Det kan være data som trivselsundersøgelsen, observationer og analyser. Ud fra overordnet data udarbejdes

en handleplan, der har til formål at understøtte de områder, der skal forbedres til gavn for børnenes læring, trivsel og personlig mestring.

5 Samarbejde med forældre

I Horsens Kommune anses alle forældre som en ressource for deres børn, og alle forældre skal mødes med forventninger til, at de mestrer forældrerollen. Skolefritidsordningens samarbejde med forældrene skal være tæt og respektfuldt. Forældrenes perspektiv skal inddrages aktivt og deres rolle i barnets liv skal understøttes.

Lokalt

Et godt forældresamarbejde er med til at skabe de bedste forudsætninger for barnets trivsel, læring og personlig mestring. Vi ønsker et forældresamarbejde, der er præget af gensidig tillid, respekt og åben dialog. Især den gode dialog er vigtig for os. Har man som forældre spørgsmål, ris eller ros, er man altid velkommen til at henvende sig til en medarbejder i SFO'en.

Ud over en god dialog mener vi, at information er en vigtig del af et godt forældresamarbejde.

På Højvangskolen forsøger vi at tydeliggøre vores pædagogiske grundholdninger dels gennem skriftligt materiale på hjemmesiden, ugeplaner, målskemaer og nyhedsbreve.

Der ud over inviteres forældrene jævnligt til forskellige arrangementer i SFO'en, hvor de bliver en del af SFO'ens aktiviteter sammen med deres børn. Der hænges jævnligt billeder op af børnene i SFO'ens lokaler og på Aula. Dette for at give forældre indblik i vores hverdag.

Vi forventer at forældrene orienterer sig på Aula og til- eller afmelder deres barn i de forskellige ferieperioder.

6 Indskoling

Dagtilbud, skole og skolefritidsordning arbejder efter den samme vision og efter de samme tre overordnede målområder. God sammenhæng mellem dagtilbuds- og skoleområdet skal sikre, at der arbejdes efter de samme pejlinger. God sammenhæng skal desuden sikre, at barnet oplever en tryk og sammenhængende hverdag på tværs af dagtilbud, skoleområdet og hjemmet.

For de børn, der endnu ikke er startet i skole, skal det lokalt besluttes, om det er den pædagogiske læreplan eller de 6 kompetenceområder, der arbejdes med i børnehaveklassen, der skal videreføres i skolefritidsordningen fra dagtilbuddet og frem til skolestart d. 1.8.

Lokalt

På Højvangskolen har vi valgt at arbejde med den styrkede pædagogiske læreplan.

Vi vil i samarbejde med forældre og dagtilbuddene sikre at børnene får en god, sammenhængende overgang mellem dagtilbud og skole. Dette vil vi gøre ved at understøtte børnenes grundlæggende kompetencer og lyst til at lære. Hensigten er, at skoleforløbet opleves som en naturlig forlængelse af det lærings- og udviklingsforløb, barnet er i gang med i dagtilbuddet, og at dagtilbud, forældre og skole samarbejder om at gøre overgangen så harmonisk som muligt for barnet.

På Højvangskolen starter barnet i skole i august måned for at have så få overgange som muligt.

Skolen og de tre distrikts børnehaver har et tæt samarbejde. Børnehaven er opmærksom på at invitere skolen med til relevante netværksmøder i løbet af året, så viden og erfaring bliver videregivet i god tid.

Der ud over afholdes vi overleveringsmøder i april måned, hvor viden, erfaringer og struktur videreføres til skolen. Der udarbejdes handleplaner, der skal sikre den glidende og meningsfulde overgang for barnet.

Generelle oplysninger om skolefritidsordninger i Horsens Kommune

I Horsens Kommune er der følgende skolefritidsordningstilbud:

SFO1 for 0.-3. klassetrin

Tilbydes på alle kommunens almindelige folkeskoler

SFO2 for 4.-5. klassetrin

Tilbydes på Dagnæsskolen, Egebjergskolen, Højvangskolen, Lundskolen, Nim Skole, Stensballeskolen, Søvind Skole og Østerhåbskolen

SFO2 for 4.-6. klassetrin

Tilbydes på Brædstrup Skole og Horsens Byskole

SFO2 for 4.-7. klassetrin

Tilbydes på Bankagerskolen, Gedved Skole, Hovedgård Skole, Østbirk Skole, Langmarkskolen og Søndermarkskolen

Horsens Kommune

Rådhusstorvet 4

8700 Horsens

Telefon: 76 29 29 29